

Stadsbyggnadskontoret
Box 2554
403 17 Göteborg

Dnr 1429/15

**Synpunkter gällande detaljplan för bostäder och skola vid
Robertshöjdsgatan/Smörslottsgatan inom stadsdelen Sävenäs och Delsjön**

Planområdet angränsar direkt till BRF Björkekärrs tomtmark. Följande synpunkter reflekterar HSB Bostadsrättsföreningen Björkekärrs syn på den aktuella planen.

Den föreslagna planen innehåller ett tillskott av såväl boende (340 bostäder) som besökare (skola, förskola och äldreboende) till vår del av Björkekärr. Detta har potential att ge goda effekter för Brf Björkekärr genom framför allt ett stärkt underlag till handel på Trätorget och ett ökat utbud av kollektivtrafik över dygnet, samt ökad trygghet genom att (än) fler människor rör sig i vår omgivning under dygnet. För att dessa goda effekter ska realiseras har vi dock några synpunkter på samrådshandlingen och dess förslag, inte minst gällande exploateringsgrad och hänsyn till intilliggande bebyggelse. Följande är våra synpunkter i sammandrag:

- Punkthusen bör ersättas av småhus eller göras betydligt lägre av hänsyn till Björkekärrs bebyggelsekaraktär, och till natur- och kulturmiljövärdena i närheten. I närområdet dominerar i dagsläget två- och trevåningshus. Punkthusen skulle bli främmande inslag i en känslig miljö som dessutom direkt angränsar till område av riksintresse för friluftsliv.
- Det bör övervägas om skolan kan få en annan placering centralt i Björkekärr istället, i mitten av upptagningsområdet.
- Trätorgets funktion och karaktär bör förtydligas i planen
- Planhandlingen bör kompletteras med en beskrivning av viktiga fotgängarstråk idag samt ett förslag till hur de kan stärkas och utvecklas när antalet fotgängare ökar
- Höga bullernivåer från förskolans skolgård kommer att påverka ett flertal av Brf Björkekärrs medlemmar väsentligt. Förslaget förefaller ogenomtänkt med avseende på denna aspekt, och bullerfrågan behöver utredas närmare.

Punkthus och naturområde

Björkekärr planerades från början tidstypiskt enligt principen "hus i park". Området var tänkt som ett småhusområde, men blev på grund av dåtidens bostadsbrist under 1950-talet bebyggt med en blandning av flerbostadshus i oftast tre våningar, både hyresrätter och bostadsrätter, samt småhus, både villor och radhus. Denna blandning av olika hustyper och upplåtelseformer har på ett positivt sätt format en omttyckt boendemiljö. Särskilt intressant enligt Göteborgs Stads bevarandeprogram är bebyggelsen kring Träringen, där det väl avvägda samspelet mellan bostadshusen och de utsparade grönyrtorna är en viktig del i miljön. Den bebyggelse som tillkom på 1960-talet anpassades väl till husen från 1950-talet.

Den stadsmässiga bebyggelse som nu föreslås i närområdet skulle passa fint inne i stadens centrala delar, men inte i ett så perifert läge som i Björkekärr. Sammantaget riskerar den föreslagna bebyggelsen att bli en kompakt, allt för hög och malplacerad stadsbebyggelse, placerad alldeles intill gatan på ett sätt som inte alls tar hänsyn till den luftiga karaktär som är så typisk för bostadsbebyggelsen i Björkekärr. Det finns också risk för att de planerade byggnaderna upplevs som en skärm mot entrén till naturområdet vid Härlanda järn. **En bebyggelse som istället trappar av ned mot naturområdet vore att föredra.**

Den tillkommande bostadsbebyggelse som direkt berör BRF Björkekärr ligger inom områdena A (3 punkthus med bostäder) och D (förskola och äldreboende i 3-5 våningar). Bebyggelsen i område B har enligt beskrivningen anpassats i höjd till den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen i radhusområdet. Det finns ingen motsvarande skrivning av relationen mellan byggnaderna i område A och D och den angränsande bebyggelsen längs Träringen och Stockvagnsgatan.

För att Björkekärns karaktär ska bevaras är det mycket angeläget att den tillkommande bebyggelsen anpassas till blandningen av småhus, radhus och förhållandevis låga flerbostadshus. **Av det skälet anser vi att**

- punkthusen bör ersättas med småhus eller göras väsentligt lägre av hänsyn till naturvärden i närområdet och anpassning till Björkekärns karaktär av blandad bebyggelse.
- planhandlingen bör kompletteras med uppgifter om hur bebyggelsen i område A och D ska förhålla sig till och anpassas till befintlig bebyggelse i närområdet.

Skola och skolgård

Det förefaller märkligt att placera en skola i utkanten av upptagningsområdet.

Dessutom skulle en skola med denna plats resultera i stora mängder personbilstrafik. Vi föreslår därför att

- det utreds närmare om ny skola kan placeras till exempel i direkt anslutning till Rosendalsskolan, på Björkekärnsplan eller på de ytor som tillkommit efter det att kraftledningen grävts ned.

Vidare innebär det nuvarande förslaget att det kommer att bildas ett avskärmat område söder om skolan, en tydlig baksida utan insyn som riskerar att bli ett tillhåll där det är lätt att ägna sig åt bus och skadegörelse. Om skolan ändå måste byggas på denna tomt bör huskropparna ställas på ett annat sätt. De måste dessutom placeras på ett sådant vis att de inte riskerar att blockera entrén till Härlanda tjärn.

Placeringen av en skolgård mellan husen i BRF Fiolen och BRF Björkekärr kommer att skapa störande ljudvolym för de boende. Upp till åtta förskoleavdelningar motsvarar många barn, dessutom på en begränsad och avskärmad yta där ljudet från barnen kommer att studsas mellan fasaderna. Medlemmarna i BRF Björkekärr och BRF Fiolen kan inte bygga om sina lägenheter så att tyst sida för sovrum går att få mot innergård. Vi vill hänvisa till en prejudicerande dom från Österåkers kommun avseende buller/barnskrik från förskolans skolgård till närliggande bostäder, där de boende fick rätt i mark- och miljödomstolen. **Vi anser att den föreslagna planen är ogenomtänkt avseende bullerproblematik invid förskolan och föreslår därför att**

- att såväl placering av skolgården som kommande bullernivåer utreds närmare

Trätorget

Beskrivningen av Trätorget som ett idag fungerande lokalt torg (och därmed del av den Nära Storstaden) saknas i planhandlingen. Här finns närbutik, frukt- och grönsakshandel, pizzeria, café, frisör, massage, fotvård, blomsteraffär samt balettskola. I samrådshandlingen beskrivs Trätorget sparsamt och nämns inte som den viktiga kugge det är i linje med visionen i Göteborgs Stads Trafikstrategi för en nära storstad. Närheten till Trätorget ger en inte obetydlig del av förutsättningarna för ett lågt bilutnyttjande i planen samt även det relativt låga bilutnyttjandet i befintlig bebyggelse, tillsammans med närheten till befintlig kollektivtrafik. Trätorgets handel är dock bräcklig. Flera av handlarna har små marginaler idag. **För att det planerade tillskottet av bostäder i föreliggande plan ska kunna stärka Trätorget föreslår vi därför att**

- planhandlingen uppmärksammar Trätorgets funktion och karaktär
- förslag till stärkta, gena gångstråk i relationen Trätorgets busshållplats - Trätorget - ny bebyggelse tas fram (gäller framförallt förskola/äldreboende samt punkthusbebyggelsen). Förslag tas med fördel fram tillsammans med företrädare för Brf Björkekärr och Brf Fiolen.

- planhandlingen slår fast att Trätorgets busshållplats är fortsatt mycket viktig även ur den nya bebyggelsens perspektiv.

Fotgängerstråk

Beskrivningen av fotgängerstråk saknas överhuvudtaget i planbeskrivningen. Med det kraftigt ökade antal boende samt besökare som ny skola och utökad förskola för med sig, tillsammans med den förhållandevis låga biltrafikalstringen som antagits, förstås att antalet fotgängare och cyklister i området kommer att mångfaldigas. Även de som använder kollektivtrafiken kommer att starta/avsluta sin resa som fotgängare från hållplats Trätorget alternativt hållplats Spåntorget. Ur detta perspektiv är det nödvändigt att beskriva fotgängerstråken och ägna kraft åt att beskriva förstärkningsförslag, till exempel hur separering mellan fotgängare och cyklister kan ske, i linje med intentionerna i Göteborgs Stads Cykelprogram. Det pågående arbetet med ett Fotgängerprogram kan ge vägledning. Observera att denna komplettering behöver ske för ett omland på ca 400 m runt planområdet för att ha relevans. För att komplettera planhandlingen föreslår vi därför att

- planhandlingen kompletteras med en beskrivning av viktiga fotgängerstråk idag samt ett förslag till hur de kan stärkas och utvecklas när antalet fotgängare ökar markant
- att trygghet tas upp som viktig aspekt vid genomgång av gångstråk, särskilt belysning

Kollektivtrafik

Beskrivningen av planens inverkan på kollektivtrafiken behöver fördjupas. Idag trafikeras Björkekärr av stombuss 17, som går i tät trafik morgonens och eftermiddagens maxtimmar. Beläggningen på stombuss 17 är mycket hög. Planförslagets innehåll av potentiella resenärer är positivt då detta bör medföra ett ökat utbud av kollektivtrafik, samtidigt som detta också potentiellt innebär en förvärrad bullerproblematik av lågfrekvent buller för boende i BRF Björkekärr nära Trätorgets busshållplats.

Vidare ifrågasätter vi om det verkligen är rimligt att en busslinje faktiskt kommer att dras fram till Härlanda tjärn? Är underlaget verkligen tillräckligt stort? Om detta inte kommer att ske kommer mängden biltrafik i området att öka kraftigt.

För att komplettera planhandlingen föreslår vi därför att

- Västtrafik inbjuds att beskriva hur kollektivtrafiken kommer att stärkas vid ett troligt ökat resande med stombuss 17

- Planhandlingen kompletteras med skrivningar kring hur Göteborgs Stad ska verka för att fordonen på Stombuss 17 trafikeras med tysta och emissionsfria elbussar så snart det är kommersiellt och avtalsmässigt möjligt för Västrafik att införa detta. Eventuellt kan föreslås att Stombuss 17 kan utgöra pilotlinje för elbuss i stomnätet i linje med Målbild för stadstrafikens stomnät i Göteborg, Mölndal och Partille 2035 (pågående arbete, remissversion tillgänglig).

Avslutningsvis - vi hoppas på att fortsatt planering i framtiden kan ske genom en tidigare dialog med oss i stadsdelen. Björkekärr har genomgått ett generationsskifte under de senaste decennierna, och bebyggelsen och dess funktioner har inte alltid hängt med. Detta har bland annat fört med sig att det till exempel saknas fritidsgård och andra mötesplatser/föreningslokaler där det är möjligt att mötas naturligt oavsett ålder och bakgrund. Genom en dialog med oss som bor här blir det tydligt vad som saknas, och chanserna att tillsammans skapa en ännu bättre livsmiljö ökar när det ändå planeras för till exempel nya bostäder och skolor.

För HSB Bostadsrättsförening Björkekärr

Hans Broberg

Carina Carlsson

Rolf Svensson

Våra fastigheter:

Sävenäs 117:1, Sävenäs 117:7, Sävenäs 118:1, Sävenäs 119:1, Sävenäs 120:1, Sävenäs 121:1, Sävenäs 122:1, Sävenäs 123:1